

Mã a ngẫu

Tác Giả: Nguy&#n Quý Đ&#i

Thứ Bảy, 30 Tháng 5 Năm 2009 22:49

Tháng b&#y mã a ngẫu, làm chúng ta nhớ lại chuyện Ng&#u Lan Ch&#c N&# (1) chuyện tình lãng mạn, nhớ ng&#i sông hôn nhân c&#a h&# b&# sông Ngân Hà ngăn cách đôi b&#, hàng năm ch&# g&#p nhau m&#t l&#n qua nh&#p c&#u Ô th&#c; ca dao còn l&#u truy&#n trong dân gian:

T&#c truy&#n tháng b&#y mã a Ngẫu` Con tr&#i l&#y chú ch&#n trâu cũng phi&#n` Nh&# ai nh&# v&# ch&#ng Ngẫu` M&#t năm m&#i g&#p m&#t nhau m&#t l&#n...` Tháng b&#y là tháng mã a Ngẫu` B&#c sang tháng tám l&#i đ&#u trắng thu

Chuyện trên tr&#i là v&#y, còn chuyện d&#i th&# gian thì nhi&#u vô số . Bị&#n c&# l&#ch số năm 1954 chia đôi Nam-B&#c dòng sông B&#n H&#i có c&#u Hi&#n L&#ng nhớ ng&#ng ngăn cách gi&#a hai mi&#n! Đ&#n 21 năm sau, dù đ&#c n&#i li&#n nhớ tình ng&#i v&#n còn ngăn cách!

Năm 1975 đ&#t n&#c th&#ng nh&#t, nhớ ng&#x&#y ra nhi&#u chuyện tang th&#ng. Tình yêu, v&# ch&#ng, cha m&#, anh em m&#i ng&#i m&#t ph&#ng tr&#i, ph&#n l&#n Quan - Ch&#c làm vi&#c đ&#i ch&# đ&# VNCH, k&# c&# tu sĩ đ&#u b&# chính quy&#n CS t&#p trung vào tr&#i c&#i t&#o, nhi&#u gia đình b&# đánh t&# s&#n đ&#i đi vùng kinh t&# m&#i.... Nhớ ng&#i may m&#n ch&#y thoát tr&#c khi mi&#n Nam b&# th&#t th&#, vì hoàn c&#nh không th&# đem theo v&# hi&#n con th&#, cha m&# già. Ng&#i l&#i nhi&#u năm trong mong nhớ đ&#i ch&#

T&# 30. 4.1975, n&#c m&#t c&#a ng&#i dân &# mi&#n Nam có th&# nhi&#u h&#n mã a ngẫu tháng b&#y. Nhi&#u ng&#i v&# &# nhà ph&#i đ&#m đang, gánh vác nuôi con, thay ch&#ng ph&#ng đ&#ng cha m&# già, dành đ&#m ti&#n b&#c mang quà đi thăm ch&#ng, v&#t v&# xin gi&#y phép tìm đ&#n tr&#i c&#i t&#o, b&# cán b&# qu&#n giáo l&#nh lòng canh gác nghe ngóng chuyện nhà, thân nhân t&#i thăm nhìn nhau n&#c n&# khóc, ng&#i cách nhau m&#t cái bàn... Tháng B&#y mã a ngẫu tháng báo hi&#u M&# trong ngày l&# Vu Lan. Tôi đeo bông h&#ng tr&#ng t&#ng nh&# M&#, không th&# quên ngày x&#a M&# tôi đ&#ng xa l&#n l&#i đ&#n thăm, bu&#i chi&#u ngày đó tr&#i đ&# m&#a, m&#y năm xa cách g&#p l&#i M&#, M&# ôm tôi khóc th&#t nhi&#u, tình th&#ng c&#a M&# nhớ n&#c trên ngu&#n luôn ch&#y v&# bị&#n r&#ng bao la. M&# tôi nói ch&#a h&#t chuyện nhà, thì cán b&# ra l&#nh "h&#t gi&# thăm". Gi&# xách quà bánh M&# cho, li&#n b&# cán b&# ch&#n l&#i ki&#m soát, và khi&#n trách: "u&# m&# khóc lóc...."

M&# ra v&# mang theo th&#ng nh&# lo âu, nhìn theo M&# tôi ngh&#n ngào n&#c m&#t l&#ng trông.... H&#n 3 năm trong tr&#i c&#i t&#o, tôi ph&#i tr&# giá quá đ&#t so v&#i th&#i gian ra tr&#ng, làm công ch&#c c&#a VNCH thâm niên 8 tháng!! Ngày đ&#c tr&# t&#o, v&# nhà b&# qu&#n ch&#, không có quy&#n công dân, m&#i tu&#n ph&#i trình di&#n công an Ph&#ng. Chính quy&#n đ&#a ph&#ng g&#i đi th&#y l&#i, h&#m đ&#a

Mã ngẫu

Tác Giả: Nguy&n Quý Đ&i
Thứ Bảy, 30 Tháng 5 Năm 2009 22:49

đ&i đi vùng kinh t& m&i.. M& tôi thao th&c nhi&u đêm không ngủ , sau đó cho tôi m&y cây vàng và b&o:

- Con c&m l&y tìm đ&ng v&t biên, th& h& con không th& s&ng v&i ch& đ& m&i.

Tôi ra đi, may m&n đ&n đ&c b&n b& t& do. Đ&ng v& quê h&ng đã h&n 27 năm xa cách, ngày tr& v& v&i v& con mái tóc đã b&c màu, Cha M& đã ra ng& i thiên c&, chúng tôi q& tr&c nh&ng ngôi m& c&a ông bà, cha m& v&i t&m lòng thành th&ng nh&, nh&ng gi&t l& r&i....

Hàng năm & Đ&c cũng nh& các n&c Tây Ph&ng t& ch&c ngày vinh danh M& Mother' s day, ngày c&a Cha Father' s Day. Báo chí đ&ng nh&ng bài vi&t v& M& r&t thi&t tha, nh&ng nh&c ph&m ca t&ng M& tuy&t v&i.... Hai ngày đó nh&ng ng& i cha m& còn s&ng con cháu v& chúc m&ng.. Chúng tôi nh&n quà c&a 2 con, và mua hoa đ& trên bàn th&, đ&t nhang đèn t&ng nh& công sinh thành đ&ng đ&c, trong Kinh Thánh C&u &c và Tân &c đ&u có r&t nhi&u đ&n nói đ&n lòng hi&u th&o đ&i v&i Cha M&, đ&n nhà th& nghe b&n thánh ca c&u cho Cha M&.

"Xin Chúa chúc lành cho đ&i cha m& con. Công &n Ng& i nh& núi non, đ&ng nuôi con bao ngày vuông tròn...Ai qua là bao ch&n xa, th&y đâu vui cho b&ng mái nhà. Mai con l&n lên r&i, ra đi tung cánh trong đ&i, đ&u xa vô b&, v&n nh& đ&n tình M&"

L&n đ&u v& Vi&t Nam, nh&m tháng b&y âm l&ch. Đ&i s&ng & Sài Gòn bon chen ch&y đua theo th& tr&ng...Nh&ng ng& i ta v&n gi& phong t&c r&m tháng B&y cúng cô h&n, cho nh&ng linh h&n lang thang không ng& i th& cúng

"Đ&u ng& i th&p lo&i bi&t là đâu` H&n phách m& m&ng tr&i m&y thu` C&n bi&n nghinh ngang b&u th& gi&i` Nh&ng m& vô ch& th&y mà đau.."

Bu&i t&i tr&c s&n, ng& i ta cúng bánh k&o, chu&i, trái cây... mùi nhang th&m thoang tho&ng bay xa. Đám tr& tình ngh&ch trong xóm đ&n đ&ng ch& ngoài ngõ mong nh&n đ&c bánh... sau khi gia ch& cúng xong. Các Chùa Ph&t Giáo t& ch&c l& Vu Lan còn g&i là l& Xá t&i vong nhân. Sinh ho&t c&a Ph&t Giáo cũng có m&t vài khác bi&t, Ph&t giáo B&c Tông (Đ&i Th&a) t& ch&c l& Vu Lan; nh&ng Ph&t Giáo Nam Tông thì không.

l Vu Lan, kh i th y t i i n Đ . l Vu Lan theo đ o Ph t vào Trung Hoa, Đ i Hàn, Đài Loan, Vi t Nam, Nh t B n. Ngoài các qu c gia nh h ng Ph t giáo Nam Tông nh : Mi n Đ i n, Thái Lan, Cam B t, Lào, Nam D ng... m i ngày ăn hai bu i, 6 gi sáng và 11 gi tr a, theo l i kh t th c, Nam Tông đ u không ăn c m t i, nh ng đ c phép ăn m n, không t ch c l Vu Lan. Danh t Vu Lan ngu n g c t t i ng Ph n Sanskrit "ullambana," đ c đ ch là Vu Lan B n. Ullam theo Hán t có nghĩa là đ o huy n, treo ng c. Ng i Vi t g i là l Vu Lan, nghĩa là gi i thoát nh ng kh đau, c i b nh ng nghi p ch ng c a con ng i i th gian....

Trong kinh Ph t đã đ n ch ng tr ng h p c a Ông Mandgalyayana theo Sanskrit; Moggallana, Pali; t i ng Hán phiên là M c Ki n Liên, đ c t t là M c Liên, còn g i là Đ i M c Ki n Liên, quy y theo Ph t là ng i đ t "th n thông b c nh t." đ c đ o, tr thành La hán, ông có th nhìn th y đ i đ a ng c và đã th y m là bà Thanh Đ b hình ph t, vì ki p tr c bà m làm nhi u vi c ác. Ông xu ng đi ng c l y bình bát đ ng c m dâng m . Bà Thanh Đ c m l y ăn, t c th i c m hóa ra l a h ng...không th ăn đ c. Ông đau đ n đ n trình đ c Ph t, đ c Ph t đ y là bà m c a ông ki p tr c gây nghi p ch ng t i l i, ph i ch đ n ngày R m Tháng B y, làm đ i l m i Ph t và tặng gi i m i ph ng, cùng t ng kinh c u nguy n phù tr , m i có th giúp m ông gi i t i. Ông Mandgalyayana làm đúng theo l i Ph t đ y, và m c a ông đ c siêu thoát. Tín đ Ph t giáo noi theo g ng M c Ki n Liên và t đó l Vu Lan đi vào nghi l Ph t Giáo B c Tông, l u truy n cho t i ngày nay. Vào tháng b y c u cho Cha M T Tiên c a chúng sinh, n u con cái hi u th o bi t dâng l Vu Lan c u xin chu c t i, cũng s đ c xóa t i vong thân....

Tr c năm 1975, các ngày l l n c a Ph t Giáo nh Ph t Đ n, Vu Lan th ng đ c treo c , t ch c đ i l l n có xe hoa l ng l y. Tôi đã đi ngang qua nhi u Chùa yên l ng không c xí nh x a! Thoáng m t chút hoài c "đ u x a xe ng h n thu th o, n n cũ lâu đài bóng t ch đ ng". Chùa n Quang m t th i làm sóng gió c a phong trào tranh đ u Ph t Giáo v i chính quy n mi n Nam, Hi n nay g n b ng hi u m i: Giáo H i Ph t Giáo Vi t Nam, không còn c a "GHPHVNTN" nh ng ng i tr c 1975, t ng tranh đ u nhân danh đ o Pháp không bi t h đ u bây gi ?

Chú em giao vi c văn phòng Lu t cho nhân viên, m i tôi đi Chùa đ l Vu Lan báo hi u. Chúng tôi đ n Vi t Nam Qu c T , xe đ n tr c c ng đã có các em m i mua các con v t đ phóng sanh. Nh ng con kh , chim b nh t trông th t t i nghi p, chúng mong đ c gi i thoát, nh l i nh ng năm trong tr i c i t o, tôi tr t i n m c a l ng cho đàn chim bay. Trong c ng Chùa hai bên bán nhang đèn, hoa sen đ cúng Ph t. Sân chùa đông ng i v i vã đ n và đi. Bên trong Chánh đ i n khói nhang bay lên mù m t kho ng không gian... t ng chuông m đ u đ ng... Tôi mu n c nh chùa thanh t nh h n, chú em đ a tôi đ n g n khu du l ch Đ m sen. Ngôi chùa nh tu theo phái Thi n (th T S thi n). Th y tr i là Hòa Th ng Thích Minh C nh(?), chúng tôi đ t nhang đ nh l chánh đ i n và cúng t nh tài. V n chùa có cây lá xanh t i yên tĩnh, gi ng

nác trong mát vào bußi trßa "Ngß trai" phía sau chùa, nhiáu Phßt tß đang tißp tßc nßi cßi ri vàng sßi sßc, phòng bên cßnh đã đông ngß i sinh hoßt, mßc áo dài màu lam, nhßng không thßy ai đeo bông hßng đß hay trßng... Thßc ăn không bán, ai mußn ăn gì thì tß chßn lßy. Tôi rßt thích phong cßnh thiên nhiên nßi nßy, Thßy Trß trßi mßi chúng tôi vào dùng "cßm trßa", thßt là hßn hßnh đßc ăn chay ß chùa thßy lòng mình thanh thßn, an toàn không sßng đßc! Phía sau Chánh đßnh là phòng nhß kê dß bàn dài, đß nhiáu loßi bánh chay, xôi, chè, trái cây đß loßi vßa cúng xong. Nhßng điß rau thßm giá trßng sßp thßt tß, chú Đßu đßu còn đß chßp mang 2 tô bún tßi mßi... bình trà sen thßm ngßt.

Lßn đßu tiên, tôi đßc thßng thßc món ăn chay vßi bánh, xôi, chè, cúng xong trên bàn Phßt. Thßc ăn có mùi hßng đßc bißt, mùi cßa trßm, hoa sen... Chúng tôi có đßp hßu chuyßn vßi thßy trß trßi, đßc bißt thßy đã tßng đßy môn Hán Văn, gißng đßy cho nhiáu sinh viên tu hßc đã lên chßc Đßi Đßc, Thßng Toß, vì đông ngß i, tôi ngß i không hßi nhiáu vß vßn đß tß do Tôn giáo... Thßy am hißu sinh hoßt cßa ngß i Vißt hßi ngoß i, đßi đßc Thích Đßng Văn trß trßi chùa Tâm Giác Munich đßc tßn phong lên Thßng Toß nhiáu ngß i chßa bißt, nhßng thßy đã bißt... Trong nßc các ngày lßn, tß chßc đúng ngày tháng theo âm lßch, nhßng ß hßi ngoß i thßng chßn ngày cußi tußn, vì trong tußn mßi ngß i phßi đi làm vißc. Sinh hoßt tôn giáo cßa cßng đßng ngß i Vißt tß nßn khßp nßi trên thß gißi, luôn phát huy và trßng tßn, mang bßn sßc văn hoá Vißt Nam hoàn toàn đßc lßp và tß do. Ngß i Vißt hßi ngoß i đã đóng góp nhiáu vß vißc tß thißn, gßi tißn vß giúp tu sßa Chùa, nhà Thß bên quê nhà.

Thßi gian ß Vißt Nam tôi dành thì giß đßn các nßi mang đßu ßn lßch sß, nhß nhà thß cha Tam ß Chß lßn, nßi cß TT ngô Đßnh Đßnh đß thánh lß cußi cùng, Thánh Thßt Cao Đßi, Cßn Phßng cßa ông Đßo Đßa (Vßa). Tôi mußn đßn Thanh Minh Thißn Vißn thăm danh tăng đßi lão Hoà thßng Thích Qußng Đß, nhßng có ngß i khuyên đßng tßi đó, gây ßnh hßng ngß i nhà. Ông bßn tôi làm nghß giáo trßc 1975 đßc hoßn đßch gia cßnh, nên đßc đßy hßc tißp tßc đã kß vßi tôi:

- Đßa hßc trò lßp 9 con nhà nghèo cha mß mßt sßm, ß vßi bà ngoß i đi hßc chăm và ngoan, không ngß nó nghe lßi bßn bè bán cßn sa kißm tißn, bß bßt giam ß khám Chí Hoà. Vì tình thßy trò, ông xin gißy phép tßi thăm, lßy tình thßng khuyên bßo, cũng nhß hßa sau khi hßt thßi gian tù vß sß giúp nó hßc lßi đß thành ngß i tßt hßn. Sau đó ông gßp ngß i hßc trò khác làm công an cho bißt, sß CA thành phß có lßnh cho theo dõi thßy, vì đi thăm can phßm buôn bán ma tußy... ông khuyên tôi, đßng đß thân nhân bß ßnh hßng trong lúc tôi ß trong nhà, Thanh Minh thißn vißn thußc GHPGVNTH trßc 1975, nhà nßc CSVN không công nhßn, ngày nay chß có Giáo Hßi qußc doanh mà thôi. Nên ngày đêm, có công an thßng phßc theo dõi ai đßn tißp xúc vßi các Sß. Thßt ra tôi nghe danh và kính mßn Hòa Thßng, mußn đßn thăm ngài chß không mang mßt sß mßng nào hßt!

M a ngâu

Tác Giả: Nguy n Quý Đ i
Thứ Bảy, 30 Tháng 5 Năm 2009 22:49

L n đ n C n Th , tôi mu n đ n tòa T ng Giám m c, thăm v Linh m c tr c đây theo h c th n h c Roma, xong ti n sĩ v làm Phó TGM, b chú em t ch i v lý do vì đi xe nhà, n u đ n đó b CA ghi b n s xe thì phi n ph c.... Nh v y chúng ta đã hi u đ c v n đ Vi t Nam có t do hay không? Nh ng ng i đ u tranh b t b o đ ng cho t do, dân ch , đ u b k t t i theo đ i u 88 hình lu t!!

Tôi cũng h i m t vài Tu sĩ v v n đ t do tôn giáo, đ u đ c tr i nh nhau: theo l nh c a nhà n c đi tu ph i "đ p đ o t t đ i" dù xu t gia đi tu, nh ng v n b s qu n lý c a công an và nhà n c... V n đ n y khác tr c 1975 ai mu n tu thì vào Chùa, Chùa có sinh ho t đ c l p và đ c tôn tr ng trong khuôn viên c a Chùa, C nh sát không đ c b c vào ki m soát! Giáo H i t tr có nhi u c s v n hoá riêng, các tr ng Trung và Đ i h c...

Sau h n 3 th p niên Vi t Nam hoà bình, nhìn b ngoài kinh t phát tri n, dân trí ph i ti n b , nh ng không ti n đ c còn th t lùi, con gái nhà quê b rao bán làm nô l , xu t c ng lao đ ng v.v.. Môi tr ng sông n c b ô nhi m tr m tr ng, Thành ph tăng kho ng 8 tri u ng i, nh ng không có nhà v sinh công c ng... Nhà th Đ c Bà theo l ch s 300 năm, nh ng góc c nh phía sau t ng b xâm th c, đ i màu vì ng i ta quên s trang nghiêm c a Giáo Đ ng làm n i y đ đi ti u. Th k th 21 mà Vi t Nam v n còn trình tr ng nh các n c ch m ti n, thi u v n hoá.

Mùa Vu lan ở Sài Gòn không th y Đoàn Thanh Niên Ph t T áo lam đeo huy hi u hoa sen? Ngoài ph ch th y xe c xuôi ng c v i vã đêm ngày, đám tr "cháu ngoan" thì khăn quàng đ . Chùa, nhà Th không có cái nào đ c xây thêm (ngo i tr ở Đà L t có thêm Thi n vi n Trúc Lâm c a H.T Thích Thanh T ?). Đi các n i đ u th y t ng ông H , đ ng c công viên, b n tàu, đ u đ ng xó ch , r i Đ n th , ph n vi n b o tàng cho ông ta...?

Tháng b y m a ngâu, th i ti t v n nh v y, nh ng n u đ i s ng xã h i không thay đ i theo v n minh c a nhân lo i, không có t do, dân ch thì con ng i v n c u i dòng sông, cu c s ng ch lo mi ng c m manh áo, bon chen đ i kh , thì tình ng i tr n thi u chân th t.. Hình nh quê h ng r t đ p! Lâu năm s ng ở h i ngo i, ai cũng mu n m t l n v vi ng m , xây nhà th T c đ tr m t ph n công n cha m , t tiên... Đ i di n v i cu c s ng h n 30 năm Xã H i Ch Nghĩa khá nhi u đ i thay... giã t Vi t Nam, chúng ta m i ng i đ u mang theo m t n i bu n nào đó chen vào h n. Mùa xá t i vong thân, c u mong cho dân t c Vi t Nam c i b b t nghi p ch ng c a nhi u năm qua, Nh ng gi t n c m a Ngâu t i xu ng ru ng đ ng xanh t i, Phong trào đ u tranh cho T do Dân Ch s m thành công.

Mã a ngâu

Tác Giả: Nguy&#n Quý Đ&#i
Thứ Bảy, 30 Tháng 5 Năm 2009 22:49

Nguy&#n Quý Đ&#i

Chú thích:

(1) Ngày x&#a ngày x&#a có nàng Ch&#c N&# là con gái yêu c&#a Thiên V&#ng, Nàng th&#ng d&#t v&#i hay ng&#i bên b&# sông Ngâu may áo cho các em. Ngày kia m&#t chàng trai d&#t trâu đ&#n b&# sông, chàng tên là Ng&#u Lang, đ&#p trai, th&#y nàng chàng li&#n si mê. Riêng nàng cũng yêu th&#ng chàng Thiên V&#ng, hi&#u đ&#c m&#i tình c&#a hai ng&#i nên đã &#ng thu&#n cho Ch&#c N&# và Ng&#u Lang k&#t duyên v&# ch&#ng. Nh&#ng h&# ph&#i lo ti&#p t&#c công vi&#c sau khi c&#i nhau.

Hai ng&#i s&#ng r&#t h&#nh phúc. Tuy nhiên su&#t ngày bên nhau cho nên đã ch&#nh m&#ng công vi&#c Thiên V&#ng giao, khung c&#i b&# không, đàn trâu g&#y đối. Thiên V&#ng gi&#n d&# đ&#y c&# hai xu&#ng b&# sông Ngâu, nh&#ng b&#t m&#i ng&#i &# m&#t bên b&#. M&#i năm Tr&#i ch&# cho hai ng&#i g&#p nhau m&#t l&#n vào ngày 1 tháng 7 Âm l&#ch. Vào ngày &#y, bao gi&# cũng m&#a d&#m d&#, đó là n&#c m&#t c&#a c&# Ng&#u Lang l&#n Ch&#c N&#. Nhân dân g&#i đó là m&#a Ngâu. Nh&#ng v&# ch&#ng tr&# vì nhi&#m v&# hay vì m&#t hoàn c&#nh nào đó mà luôn ph&#i xa cách nhau th&#ng đ&#c ví là "nh&# v&# ch&#ng Ngâu".